

Duitse media over Covidberichtgeving: we moeten praten.

4 juli 2023

“Als journalist zie ik ook dat mijn branche is geschaad. Waren dit echt drie jaren om met volle professionele trots op terug te kijken? Hebben we ons werk echt goed genoeg gedaan?” Dat vraagt een doorgewinterde journalist Dirk Jacobs van de Duitse omroep ZDF zich in de Berliner-Zeitung af en komt tot de conclusie dat er fouten zijn gemaakt. **“Daar moeten we het over hebben. Maar waarom valt ons dat zo zwaar?”**

Foto: [Pixabay](#)

Veel schade had weinig met het virus te maken

Duitsland was streng met de Covid-maatregelen, de bevolking met haar disciplinaire houding maakte het nog zwaarder dan nodig was. Inmiddels

beginnen regering en media aan een introspectie van drie jaar van Covidpaniek en maatschappelijke ontwrichting.

Schade door de Covid-inenting wordt nu in Duitsland erkend en mogelijk door de overheid vergoed, voorzover blijvende schade zoals invaliditeit of de dood kan worden afgekocht.

Ook de media blikken inmiddels terug. De BILD-zeitung was een van de weinigen, en soms ook de hier geciteerde Berliner-Zeitung (B-Z), die tijdens Covid een kritische geluid liet horen. In een recent artikel van ZDF-journalist Dirk Jacobs in de B-Z wordt erkend dat veel schade niet door het virus is veroorzaakt, maar door de maatregelen. Terwijl in Nederland en Engeland stemmen opgaan om bij een volgende 'pandemie' nog hardere maatregelen te treffen, lijkt Duitsland een leercurve door te maken.

Dirk Jacobs spreekt over de gevolgen en wonden die de maatregelen hebben geslagen, sociaal en individueel: *“bedrijfssluitingen en bedrijfsmatige verstoringen, verhoogde staatsschuld als gevolg van reddingspakketten, prijsstijgingen, een niet aflatend publiek discours, vaccinatieschade en post-vac syndroom, vermoedelijk ook sterfgevallen als gevolg van vaccinaties, depressie, angststoornissen, fysiek geweld in gezinnen, leerachterstanden bij kinderen, isolatie, verbroken relaties en vriendschappen”*, schrijft Jacobs.

Er zijn fouten gemaakt

De krant (B-Z) die eerder ook al voorzichtig terugblikte op een periode van overdreven angst, schrijft dat eenzijdige media en een samenleving kregen waar het om vroegen: maatregelen die amper effect hadden op het virus, maar te meer op de samenleving en economie.

Dirk Jacobs: *“Er waren zowel onvermijdelijke als vermijdbare zaken. Er was een nieuw virus met infectie- en ziekerisico's waarop gereageerd moest worden met een aantal verstandige maatregelen. Tegelijkertijd werden de gevaren overdreven, vooral voor kinderen, jongeren en gezonde volwassenen, zodat veel niet-vermijdbare mensen een overdreven angst ontwikkelden, wat leidde tot overdreven maatregelen (en een overdreven vaccinatiecampagne), wat op zijn beurt de angst vergrootte en in wisselwerking nog strengere maatregelen bevorderde. Veel zogenaamde 'collateral damage', let wel, schade ten gevolge van*

de maatregelen veroorzaakt door mensen en hun beslissingen, niet door het virus (dit werd vaak ten onrechte gelijkgesteld in de media), was uiteraard vermijdbaar. Er waren dus fouten. Daar moeten we over praten.“

Waarom valt ons dat zo zwaar?

De ZDF-journalist ziet hoe moeilijk het is voor de media om hun eenzijdige op angst en ‘verkoop’ van de ‘vaccins’ gebaseerde berichtgeving, kritisch te bekijken.

Dirk Jacobs: “Waarom is dit zo moeilijk? Heeft de journalistiek in ons land zich aardig genesteld in een oase waar, in naam van het publiek, de fouten van anderen aan het licht worden gebracht en tot onderwerp van discussie worden gemaakt, terwijl men zwijgt over de eigen fouten?“

In een recent rapport over het mediagedrag wordt een hard oordeel uitgesproken, schrijft Dirk Jacobs.

Mediajournalist Timo Rieg beschrijft op 127 pagina’s de schendingen van kwaliteitscriteria door de journalistiek in het Corona-tijdperk. Hij noemt daarbij schendingen van nauwkeurigheid, volledigheid, diversiteit van meningen, representativiteit, objectiviteit, relevantie, onderzoek. Rieg stelt dat de interesse bij de mediahuizen en redacties om deze schendingen zelfkritisch te onderzoeken echter extreem laag is.

De meeste maatregelen die zijn getroffen hebben geen enkele effect op het virus gehad,

schrijft Jacobs. Behalve hygiënemaatregelen en niet te grote groepen in binnenruimten hebben maatregelen als mondkappen buiten, demonstratieverboden, opsluiten van ouderen en schoolsluitingen weinig effect gehad, anders dan verwoestende.

De stigmatisering van niet-gevaccineerden

Ook de harde uitsluiting en vernedering van mensen die, om welke reden dan ook, niet gevaccineerd wilden worden, bekritiseert Dirk Jacobs.

Jacobs spreekt van een *“meer dan sinister proces dat uiterst zorgwekkende*

trekken aannam voor een samenleving die haar liberaal-democratische basiswaarden benadrukt: daar horen we bijna niets over.”

“Je hoort bijna nooit meer”, gaat Jacobs verder, “dat niet-gevaccineerden ongelovigen, asocialen of pestkoppen zijn. Maar om een beslissende stap verder te gaan en ook toe te geven dat men zelf deelneemt aan hun stigmatisering en discriminatie – slechts weinigen slagen daarin. Een van hen is de journalist Alexander Neubacher, die dit beschreef in zijn “Spiegel”-column van 11 maart onder de titel “Wir Coronaversager”.

Hoe kon dit gebeuren?

Andere centrale vragen die rijzen zijn: “hoe was het mogelijk, onder het journalistieke primaat dat “de feiten moeten kloppen”, dat wat ik de erfzonde van de verslaggeving zou willen noemen, kon gebeuren: de grotendeels onkritische, nauwelijks in twijfel getrokken behandeling van de gegevens en verklaringen van het Robert Koch Instituut (RKI)?”*

Jacobs gaat verder: “Hoe is het mogelijk om de vereiste van onderzoek, het kritisch onderzoeken van feiten, zo schaamteloos te negeren en genoeg te nemen met de uitspraken van één persoon, die zogezegd de Corona “feitengever”, de Corona “paus” (Lothar Wieler van het RKI, red.) kan worden?”

Jacobs stelt de vragen die in de Nederlandse journalistiek nog niet openlijk gesteld worden. Vragen die ook in Nederland gesteld moeten worden: “Waar was de grondige screening en ondervraging, bijvoorbeeld in het geval van enkele van de beroemde foto’s uit Bergamo, die niet te wijten waren aan het feit dat een ongewoon groot aantal mensen in één keer was gestorven, maar dat een ongewoon groot aantal lichamen uit voorzorg in één keer moest worden verbrand? Waar was de grondige ondervraging toen bleek dat de eerste golf al was afgenomen voordat de eerste lockdown begon?”

Ook hekelt Jacobs het beschimpen van demonstranten die de maatregelen bekritiseerden op hun extremiteit en grote impact op grondwet en burgerlijke vrijheden. Jacobs: “Waarom hebben we journalistiek zo’n triomf van de angst toegestaan, die zeer problematisch is voor de regulerende processen in een democratische samenleving?”

*Het RIVM van Duitsland

Zelfreflectie Nederlandse journaalgering

Bovenstaande en nog zoveel andere vragen stelt ZDF-journalist Jacobs in [dit uitgebreide artikel](#) in de Berliner-Zeitung. Generieke vraag is: hoe kon het zover komen? Een vraag die in Duitsland eerder is gesteld.

De Nederlandse journalistiek is nog niet zover. Daar durft niemand uit de journalistiek nog uit het mantra te stappen van een 'ernstig virus', 'veilige en effectieve vaccins' en 'passende maatregelen'. Op enkele columnisten na, werkend bij De Telegraaf, houden de Nederlandse media, regering en de politiek elkaar stevig vast om elke evaluatie van deze periode buiten de deur te houden. Het slechtste voorbeeld is in ons land de premier zelf, die elk onderzoek traineert, en waar wenselijk liegt en bedriegt. Hiermee geeft hij de toon aan voor de Nederlandse media die hij stevig om zijn vinger heeft weten te winden.

De online veel bekritiseerde wetenschapsjournalist van de Volkskrant Maarten Keulemans doet nog steeds verwoede pogingen om onderbouwingen te vinden voor het voorgeschreven narratief. Keulemans en zijn collega's moeten nog een lange weg gaan en zoeken naar waar en wanneer ook zij de draai gaan maken en aan een kritische zelfevaluatie beginnen. De tijd werkt niet in hun voordeel ...